

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-11523/2013-ERU

V Ostravě dne 1. listopadu 2013

Č. j. 11523-12/2013-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. KO-11523/2013-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 26. září 2013 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající pan [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající pan [REDAKCE], v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 8. října 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Podkopná Lhota č. p. 92 zemní práce při výkopu kanalizace, při nichž došlo prostřednictvím bagru k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu, čímž se dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona.

II. Dle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající panu [REDAKCE], za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 8 000 Kč** (slovy: osm tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13613.

III. Dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám,

a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, fyzické osobě podnikající panu [REDAKCE], ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 13613.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 26. září 2013 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) ve smyslu ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), správní řízení z moci úřední s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající panem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), ve věci možného podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), kterého se měl účastník řízení dopustit jednáním uvedeným ve výroku I.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 21. května 2013 podle ust. § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Při kontrole bylo zjištěno, že dne 8. října 2012 prováděl účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Podkoprná Lhota u č. p. 92 zemní práce v souvislosti s výkopem kanalizace, při nichž došlo k poškození středotlakového plynovodu IPE DN 90.

Kontrolní orgán zjistil, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby, společnosti Vinter Zlín spol. s r. o., se sídlem Zlín, Lorencova 5424, PSČ: 760 01, IČ: 40995445, byla realizována na základě stavebního povolení vydaného dne 13. ledna 2004 Městským úřadem Slušovice, stavebním úřadem, pod č. j. [REDAKCE] na stavbu „stavební úpravy školy za účelem přestavby objektu na dům s pečovatelskou službou“.

Dále bylo zjištěno, že si dne 1. října 2012 výše uvedená společnost objednala objednávkou č. [REDAKCE] u účastníka řízení zemní práce spočívající ve výkopu kanalizace a v terénních pracích v oploceném areálu objektu bývalé školy Podkoprná Lhota č. p. 92.

Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 8. října 2012 bylo zjištěno, že plynárenské zařízení nebylo v terénu vytyčeno a že výkop byl prováděn strojně prostřednictvím bagru. Objednatel, společnost Vinter Zlín spol. s r. o., se sídlem Zlín, Lorencova 5424, PSČ: 760 01, IČ: 40995445, ani účastník řízení jakožto dodavatel, nepožádali o vytyčení plynárenského zařízení. Při místním šetření účastník řízení kontrolnímu orgánu vypověděl, že před započítím výkopových prací nebylo provedeno vytyčení inženýrských sítí.

Kontrolní orgán dále zjistil, že vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 8. října 2012 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení z téhož dne k úniku zemního plynu do ovzduší o objemu 246 m³ v délce trvání 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu žádnému odběrateli. Kontrolní orgán také zjistil, že veškeré náklady spojené s opravou poškozeného plynovodu a únikem plynu uhradila společnost Vinter Zlín spol. s r. o., se sídlem Zlín, Lorencova 5424, PSČ: 760 01, IČ: 40995445.

Výše uvedené skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu a jsou uvedeny také v Protokolu č. [REDAKCE] ze dne 26. července 2013, se kterým byl účastník řízení dne 6. srpna 2013 prokazatelně seznámen při převzetí stejnopisu uvedeného protokolu, když tuto skutečnost současně potvrdil svým podpisem.

III. Vyjádření účastníka řízení k protokolu o výsledku kontroly

Účastník řízení zaslal dne 12. srpna 2013 vůči Protokolu č. [REDAKCE] své námítky, které Úřad obdržel dne 13. srpna 2013.

Účastník řízení ve svých námítkách uvedl, že ke skutkovému zjištění o průběhu výkopových prací v obci Podkopná Lhota č. p. 92 dne 8. října 2012 nemá připomínky. Sdělil správnímu orgánu, že na základě písemné objednávky výkopu kanalizace a terénních úprav v oploceném areálu objektu bývalé školy Podkopná Lhota č. p. 92 ze dne 1. října 2012 prováděl pro stavební společnost Jiřího Vintera předmětné práce, při nichž došlo k poškození plynárenského zařízení. Poškození bylo způsobeno bagrem ve vlastnictví účastníka řízení, který v dané chvíli obsluhoval. Účastník řízení však namítá, že objednatel vytyčil v terénu linii, v níž má být výkop proveden s ujištěním, že v uvedeném průběhu výkopu nejsou žádná vedení inženýrských sítí ani plynového potrubí. Při výkopových pracích byl permanentně přítomen zaměstnanec objednatele, který sledoval průběh výkopových prací podle vytyčení. Před vytyčením byl na místě výkopu přítomen také bývalý starosta obce pan [REDAKCE], za jehož působení ve funkci starosty obce byla prováděna plynifikace obce a který objednateli potvrdil, že v místě, kde má být výkop prováděn, se plynové potrubí nenachází. Účastník řízení současně ve svém vyjádření uvedl, že v místě poškození plynového potrubí

nebylo nad potrubím žádné bezpečnostní označení jako např. bezpečnostní folie či pískový zásyp.

Účastník řízení namítá, že odpovědnost za škodu, která poškozením plynárenského zařízení vznikla, nese objednatel výkopových prací, který navíc tuto odpovědnost uznal zaplacením způsobené škody.

Úřad dne 20. srpna 2013 vydal rozhodnutí o námitkách kontrolované osoby č. j. [REDAKCE], jímž vyhověl námitce vztážené ke zřejmě nesprávně užitě textové formulaci a vyhověl jí formou úpravy dotčeného textu. Ostatní kontrolní zjištění obsažená v Protokolu č. [REDAKCE] ze dne 26. července 2013 pak potvrdil.

IV. Průběh správního řízení

Na základě skutečností zjištěných při provedené kontrole zahájil Úřad po vyhodnocení všech uvedených skutečností podle ust. § 46 správního řádu správní řízení z moci úřední. Dne 23. září 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení oznámení o zahájení správního řízení č. j. 11523-1/2013-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno 26. září 2013 a ve kterém byl účastník řízení poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu. Účastník řízení svého práva nevyužil a nezaslal žádné vyjádření ani nenavrhl žádné další důkazy.

Dne 4. října 2013 převzal správní orgán do správního spisu kontrolní spis sp. zn. [REDAKCE] a současně další listiny z kontrolního spisu sp. zn. [REDAKCE], o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu č. j. 11523-3/2013-ERU. Správní orgán považoval podklady obsažené ve výše uvedených kontrolních spisech za dostačující pro vydání rozhodnutí a sám z moci úřední proto další podklady sloužící k prokázání skutkového stavu v průběhu správního řízení nedoplňoval.

Dne 4. října 2013 zaslal správní orgán účastníkovi řízení usnesení č. j. 11523-4/2013-ERU, ve kterém účastníkovi řízení uložil povinnost zaslat Úřadu do 7 dnů od doručení předmětného usnesení doklad, kterým by účastník řízení doložil své aktuální hospodářské výsledky či majetkové poměry. Toto usnesení bylo účastníkovi řízení doručeno 7. října 2013. Dne 8. října 2013 pak účastník řízení správnímu orgánu zaslal své přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2012, čestné prohlášení své manželky ze dne 6. května 2013, výpis informací o pojištění a rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky ve Zlíně sp. zn. [REDAKCE].

Dne 11. října 2013 provedl správní orgán dokazování mimo ústní jednání, o čemž byl sepsán protokol č. j. 11523-7/2013-ERU. O této skutečnosti byl účastník řízení s dostatečným předstihem dne 7. října 2013 vyzooměn oznámením o dokazování č. j. 11523-5/2013-ERU zaslaným 4. října 2013. Dokazování proběhlo tak, že se oprávněná úřední osoba seznámila s listinami obsaženými ve správním spisu.

Dne 16. října 2013 pak správní orgán zaslal účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, č. j. 11523-8/2013-ERU, které mu bylo doručeno 21. října 2013. V něm správní orgán informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, než bude rozhodnutí ve věci vydáno. Účastník řízení této možnosti nevyužil a k podkladům rozhodnutí se nevyjádřil.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a s ohledem na to, že se účastník řízení nevyjádřil k podkladům řízení ani nenavrhl provedení dalších důkazů a neučinil jiné návrhy směrem ke správnímu orgánu, a v souladu se zásadou materiální pravdy, která je zakotvena v ustanovení § 3 správního řádu, dospěl k závěru, že veškeré podklady, jenž měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona.

V. Popis skutkového stavu věci

Zemní práce v souvislosti s realizací výkopu kanalizace a terénních úprav byly realizovány na základě objednávky č. [REDAKCE], dle níž si společnost Vinter Zlín spol. s r. o., se sídlem Zlín, Lorencova 5424, PSC: 760 01, IČ: 40995445, objednala u účastníka řízení zemní práce spočívající ve výkopu kanalizace a terénních pracích v oploceném areálu objektu bývalé školy Podkopná Lhota č. p. 92.

Zemní práce byly prováděny na základě stavebního povolení vydaného výše uvedené společnosti dne 13. ledna 2004 Městským úřadem Slušovice, stavebním úřadem, pod č. j. [REDAKCE] na stavbu „stavební úpravy školy za účelem přestavby objektu na dům s pečovatelskou službou“. V bodu 6 písm. c) tohoto stavebního povolení je stanovena podmínka nechat si vytyčit plynovodní zařízení, přičemž bez tohoto povolení nesmí být zemní práce zahájeny. V místě křížení plynovodního vedení a zařízení pak musí být před zahájením prací ručně provedeny sondy.

Účastník řízení nepředložil správnímu orgánu zápis o předání a převzetí staveniště, stanovisko k existenci sítí plynárenského zařízení ani protokol o vytyčení plynárenského zařízení.

Dne 8. října 2012 prováděl účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Podkopná Lhota u č. p. 92 zemní práce v souvislosti s výkopem kanalizace, při nichž došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 90.

Z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 8. října 2012 vyplývá, že plynárenské zařízení nebylo v terénu vytyčeno a že výkop byl prováděn strojně prostřednictvím bagru. Při místním šetření účastník řízení

vypověděl, že před započítím výkopových prací nebylo provedeno vytyčení inženýrských sítí.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení ze dne 8. října 2012 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení z téhož dne k úniku zemního plynu do ovzduší o objemu 246 m³ v délce trvání 30 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu žádnému konečnému odběrateli. Kontrolní orgán také zjistil, že veškeré náklady spojené s opravou poškozeného plynovodu a únikem plynu uhradila společnost Vinter Zlín spol. s r. o., se sídlem Zlín, Lorencova 5424, PSČ: 760 01, IČ: 40995445.

VI. Právní hodnocení

Správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem spočívajícím v porušení zákazu stanoveného v ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, z něhož vyplývá, že v ochranném pásmu je zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu.

Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně navíc ve smyslu ust. § 68 odst. 3 věta druhá nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Uvedené ustanovení tak představuje též kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k jeho narušení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě tak není pochyb o tom, že to byl účastník řízení, který prováděl zemní práce za pomoci strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození plynovodu.

Správní orgán se tak při posuzování správního deliktu účastníka řízení mimo jiné zabýval skutkovým průběhem jeho jednání (tedy zejména, zda činnost prováděl v ochranném pásmu a zda věděl, že činnost, kterou provádí, podléhá omezení ve smyslu energetického

zákonu), dále pak mimo jiné otázkou, zda účastník řízení prováděl práce s maximální opatrností.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán považuje za prokázané, že účastník řízení prováděl svou činnost v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona, tedy v oblasti souvislého prostoru 1 metru od středotlakého plynovodu, neboť tím, že účastník řízení svým jednáním narušil plynárenské zařízení jako takové, není pochyb o tom, že svou činnost prováděl v prostoru ochranného pásma.

V rámci řízení bylo prokázáno, že účastník řízení vykonával zemní práce na základě objednávky, ovšem bez jakékoliv další nutné dokumentace. V rámci správního řízení bylo zjištěno, že nebylo požádáno o vydání stanoviska k existenci sítí plynárenského zařízení ani o vytyčení plynárenského zařízení, ač byla ve stavebním povolení ze dne 13. ledna 2004 č. j. [REDAKCE] v bodu 6 písm. c) stanovena podmínka nechat si plynárenské zařízení vytyčit. Účastník řízení si však i bez znalosti obsahu výše uvedeného stavebního povolení měl být vědom, že se při provádění zemních prací v obytné zástavbě může nacházet v ochranném pásmu plynárenského zařízení či zařízení elektrizační soustavy. Správní orgán proto konstatuje, že účastník řízení při provádění zemních prací nepostupoval dostatečně obezřetně.

K samotnému poškození středotlakého plynovodu v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona došlo při provádění zemních prací za pomoci strojního mechanismu.

Ust. § 68 energetického zákona zakazuje v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti, které by mohly ve svých důsledcích ohrozit tato zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Tento kategorický zákaz je legislativně upraven z důvodu ochrany plynárenských zařízení, kolem kterých se ochranné pásmo nachází. Smyslem uvedeného ustanovení tak nemůže být pouze zákaz činností obecně nebezpečných, ale všech činností, které by toto zařízení mohly ohrozit, tj. i běžných činností prováděných tak, že k ohrožení plynárenského zařízení dojde. Je tedy nezbytné provádět veškeré pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení tak, aby nedošlo k jeho aktivnímu či pasivnímu zasažení. Provádění prací zemních prací v místě, kde se nachází ochranné pásmo zařízení plynárenské soustavy, takovouto činností nepochybně je. Způsob, jak naplnit porušení tohoto zákazu, energetický zákon nestanoví, činí však adresáty právní normy plně odpovědné za výsledek.

Dalším znakem zákazu provádění činností v ochranném pásmu ve smyslu ust. § 68 odst. 3 energetického zákona je, že tyto činnosti nesmí za žádných okolností ohrozit plynárenské zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Spolehlivost provozu je přitom nutné chápat jako stav, kdy zařízení umožňuje nepřetržitý provoz a dodávky směrem k určeným zákazníkům. Bezpečnost provozu nadto představuje stav, kdy nemůže dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Účastník řízení svým jednáním způsobil únik plynu do ovzduší v celkovém množství 246 m³ s délkou trvání úniku 30 minut. Svým jednáním tak ohrozil spolehlivost i bezpečnost provozu dotčeného plynárenského zařízení.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 8. října 2012 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Podkoprná Lhota č. p. 92 zemní práce za pomoci strojního mechanismu, při nichž došlo k poškození středotlakého plynovodu, a touto činností v konečném důsledku ohrozil spolehlivost a bezpečnost jeho provozu.

Správní orgán považuje za nutné se vypořádat také s námitkami účastníka řízení uplatněnými proti kontrolnímu protokolu.

K námitce účastníka řízení, že objednatel vytyčil v terénu linii, v níž má být výkop proveden, správní orgán uvádí, že účastník řízení je podnikatelem a nese odpovědnost za své jednání, neměl by tedy provádět zemní práce pouze na základě ujištění objednatele, který vytyčil v terénu linii bez jakékoliv znalosti trasy plynárenského zařízení. Správní orgán nadto podotýká, že k vytyčení plynárenského zařízení je oprávněn pouze správce plynárenského zařízení a nikoliv objednatel stavby. Správní orgán k námitce účastníka, že jej objednatel ujistil, že v průběhu výkopu nevede žádné vedení, podotýká, že pouze ústní prohlášení třetí osoby nemůže být pro účastníka řízení dostatečné a směrodatné. Vždy je potřeba vyžádat si stanovisko příslušného subjektu, v tomto případě správce plynárenského zařízení, a nechat si zařízení vytyčit. Totéž platí i pro námitku, že byl na místě výkopu přítomen bývalý starosta obce, který objednateli potvrdil, že se v místě, kde má být výkop prováděn, plynárenské zařízení nenachází.

Námitka účastníka řízení, že při výkopu byl permanentně přítomen zaměstnanec objednatele, je irelevantní, neboť nemá na zjištěný skutkový stav žádný vliv. K námitce účastníka řízení, že pokud by na plynárenském zařízení bylo bezpečnostní označení, mohl bagrista včas reagovat a přerušit výkopové práce, správní orgán uvádí, že veškerou činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno vykonávat tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Účastník řízení přitom nemůže spoléhat na bezpečnostní označení plynárenského zařízení, neboť technické normy upravující podmínky pro uložení (krytí) plynárenského zařízení nejsou právně závazné.

K námitce účastníka řízení, že odpovědnost za porušení plynárenského zařízení nese objednatel stavby a nikoliv účastník řízení, správní orgán uvádí, že právní teorie rozlišuje

odpovědnost za správní delikt a odpovědnost za škodu. Skutečnost, že v tomto případě nesl odpovědnost za způsobenou škodu objednatel stavby, nezakládá vznik odpovědnosti tohoto subjektu za dané protiprávní jednání. Odpovědnost za škodu je předmětem soukromoprávního vztahu mezi účastníkem řízení a objednatelem a pro určení odpovědnosti za spáchaný správní delikt, jež je odpovědností pachatele vůči státu, není relevantní. Odpovědným za dané protiprávní jednání je totiž ten subjekt, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil.

Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

V daném případě, kdy účastník řízení prováděl zemní práce za pomoci strojního mechanismu v místě, kde si předem neověřil případnou existenci plynárenského zařízení, přičemž poškodil středotlaký plynovod, v konečném důsledku pak znamenající únik zemního plynu do ovzduší o objemu 246 m³ s délkou trvání úniku 30 minut, došlo k naplnění materiální stránky trestnosti uvedeného správního deliktu, neboť byl ohrožen zájem na ochraně života, zdraví, bezpečnosti nebo majetku osob.

Správní úřad se také zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil, například pokud by byly zemní práce prováděny ručně s maximální opatrností. Z podkladů, které měl Úřad k dispozici, nicméně nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, co se týče jeho právní odpovědnosti za spáchaný delikt.

Výše uvedeným jednáním se tak účastník řízení dopustil spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. Z tohoto důvodu přistoupil správní orgán k uložení pokuty.

VII. Uložení pokuty

Účastník řízení se dopustil spáchání správního deliktu uvedeného v ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, za který lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč.

Úřad přihlížel při stanovení výše pokuty ke všem uvedeným skutečnostem zjištěným v předmětném správním řízení. Zejména přihlížel ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona k závažnosti správního deliktu, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě Úřad přihlídl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy o odpovědnost za výsledek. Je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu uvedených prací počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Ačkoliv není správní orgán povinen zabývat se subjektivní stránkou věci a posuzovat ji, je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že úmyslem účastníka řízení zjevně nebylo porušit zákon, k čemuž však v konečném důsledku přesto došlo. Tuto skutečnost považuje správní orgán za polehčující okolnost, kterou zohlednil při stanovení výše pokuty.

Správní orgán má za to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo v přímé souvislosti se způsobem prováděné činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy požadováno a ne zvolil pro tuto činnost takový stupeň obezřetnosti a míru opatrnosti, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu za pomoci strojního mechanismu, aniž by bylo poškozené plynárenské zařízení před započítáním prací vytyčeno daným správcem. Správní orgán tak konstatuje, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Porušení povinnosti vyplývající z ust. § 68 odst. 3 energetického zákona shledává správní orgán za závažné, a to z důvodu významu zákonem chráněných zájmů, na něž se uvedená norma vztahuje. V projednávaném případě došlo k úniku plynu do ovzduší. Následkem tohoto úniku mohlo současně dojít k ohrožení zdraví a života zúčastněných osob, což považuje správní orgán za velmi závažné, neboť zejména z důvodu možného ohrožení života a zdraví osob jsou pro práci v ochranném pásmu stanovena přísná pravidla a podmínky, které se musí bezpodmínečně dodržovat.

Správní orgán posuzoval také otázku způsobu spáchání správního deliktu. Zejména bylo při posuzování těchto skutečností přihlídnuto k tomu, že účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu za pomoci strojního mechanismu, k čemuž správní orgán přihlédl jako k přitěžující okolnosti. Za přitěžující okolnost pak považuje správní orgán také to, že nedošlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu správcem příslušného zařízení.

S ohledem na skutečnost, že se jednalo o poškození středotlakého plynovodu, kdy ovšem nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému odběrateli, lze konstatovat, že následky spáchaného jednání byly menšího rozsahu, k čemuž správní orgán přihlédl jako k polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. Při poškození předmětného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku

zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 30 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování v celém jejich spektru. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení právních předpisů ve věcné působnosti Úřadu, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

V neposlední řadě přihlédl správní orgán k osobě účastníka řízení a jeho majetkovým poměrům. Správní orgán přitom vycházel z podkladů, které mu zaslal účastník řízení. Z přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2012 bylo zjištěno, že účastník řízení vykázal v roce 2012 příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti ve výši [REDAKCE] a výdaje [REDAKCE]. Dále bylo zjištěno, že má účastník řízení dvě vyživovací povinnosti, přičemž manželka účastníka řízení pobírala do 10. června 2012 rodičovský příspěvek za mladší dítě a od toho data je evidována na příslušné zdravotní pojišťovně jako osoba pečující o děti. Správní orgán uložil pokutu spíše v symbolické výši, která nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení podnikání či existence účastníka řízení. Výše pokuty byla nadto stanovena v symbolické výši, aby pro účastníka řízení neměla likvidační charakter.

Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je dle judikatury taková, která je způsobila pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla výše sankce stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. v dolním pásmu zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán taktéž rozhodl v souladu se zásadou uvedenou v ust. § 2 odst. 4 správního řádu, kdy má povinnost

dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Ve správním řízení je účastníku řízení výrokem II. tohoto rozhodnutí ukládána pokuta ve výši 8 000 Kč, a to za správní delikt podle energetického zákona. Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ustanovením § 152 správního řádu k předsedkyni Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu.

Mgr. Petra Cieslarová
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly